

LIETUVOS RESPUBLIKOS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIUS

Lietuvos Respublikos Seimo
Socialinių reikalų ir darbo komiteto
Pirmininkui Rimantui Jonui Dagiui

2011-06-21 Nr.08-2-829

DĖL IŠMOKŲ VAIKAMS ĮSTATYMO 8 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIP-387(2)

Dėl aukščiau minėto, Lietuvos Respublikos Seime svarstomo įstatymo projekto XIP-387(2) į vaiko teisių apsaugos kontrolierę kreipėsi Lietuvos šeimynų asociacija (kreipimasis pridedamas), nuogaustadama, jog siūlomi įstatymo pakeitimai neigiamai atsilies tiek šeimynose globojamiems vaikams, tiek pačiai šeimynų veiklai. Vaiko teisių apsaugos kontrolierė prašo svarstant Komitete įstatymo projektą įvertinti Šeimynų asociacijos pateiktus argumentus.

Atkreiptinas dėmesys, jog 50 procentų vaiko globos išmokos šeimynose globojamiems vaikams gali būti panaudota darbuotojų darbo užmokesčiui, kvalifikacijai kelti ir pan., todėl galima teigti, jog iš esmės vaiko poreikiams tenkinti skiriama suma yra vienoda šeimose, šeimynose ir globos institucijoje globojamiems vaikams ir sudaro 520 litų.

Vaiko teisių apsaugos kontrolierės pozicija dėl vaiko globos išmokos diferencijavimo, priklausančio nuo vaiko globos formos (šeima, globos institucija ar šeimyna) ir jos panaudojimo lieka nepakitusi, todėl siūlytina svarstyti galimybę suvienodinti vaiko globos išmoką visiems globojamiems vaikams ir nustatyti vienodus jos panaudojimo kriterijus. Paminėtina, kad šiai vaiko teisių apsaugos kontrolierės pozicijai pritaria ir Valstybės kontrolė, atlikusi socialinės paramos sistemos valstybinį auditą.¹

Statistiniai duomenys rodo, kad didžioji dauguma tėvų globos netekusių vaikų apgyvendinama vaikų globos namuose, kuriuose vieno vaiko išlaikymo kaštai siekia vidutiniškai 2000 litų. Galima teigti, kad Civiliniame kodekse įtvirtintas globos vaikui nustatymo šeimoje ar šeimynoje prioritetiškumo principas praktikoje nėra įgyvendinamas, o tai sietina ir su valstybės skiriama finansine parama tėvų globos netekusiui vaikui (520 litų globojamam šeimoje, 1040 litų globojamam šeimynoje ir vidutiniškai 2000 litų – vaikų globos namuose).

---

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2011 m. gegužės 9 d. valstybinio audito ataskaita Nr. VA-P-10-1-5 „Socialinės paramos sistema“

Neneigiant būtinybės įvairiomis priemonėmis skatinti vaiko globą šeimoje, vaiko teisių apsaugos kontrolierė norėtų pakartotinai atkreipti dėmesį į priemones, nukreiptas šeimynų steigimosi skatinimui ir jau veikiančių šeimynų finansavimo klausimams spręsti.

Siekiant skatinti vaikų globą šeimynose, būtina užtikrinti jų tinkamą finansavimą, kuris leistų užtikrinti šeimynų išlaikymo (turto priežiūra, remontas, mokesčiai už komunalines paslaugas, darbo užmokestis, socialinio draudimo išlaidos, kvalifikacijos kėlimas, mokestinės prievolės ir kt.) kaštų kompensavimą. Todėl tikslinga nustatyti vienodus socialinės globos kainos apskaičiavimo kriterijus tiek šeimynose, tiek vaikų globos institucijose (įpareigojant Vyriausybę pakeisti Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. 978).

PRIDEDAMA. Lietuvos šeimynų asociacijos kreipimasis, 2 lapai.

Pagarbiai

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė

